

**Акт
лісопатологічного обстеження
та оцінки санітарного стану насаджень**

13 жовтня 2025 року

м. Тростянець

Нами, головним лісопатологом ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., головним мікробіологом-начальником відділу лісової фітопаталогії ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., інженером – лісопатологом І категорії відділу діагностики ДСЛП «Харківлісозахист» Рідкокашею І. В., головним лісничим ДП «Тростянецький агролісгосп» Євсюковим В. О., інженером охорони та захисту лісу ДП «Тростянецький агролісгосп» Нітченко А. Ю., разом з лісовою охороною проведено обстеження насаджень ДП «Тростянецький агролісгосп» ОКАП «Сумиоблагроліс» Сумської області з метою визначення та оцінки санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **339,1 гектара**

В результаті обстеження встановлено наступне:

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2016 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	запас деревостану, куб. м. на 1 га
8	5		4,0	4Д34ЯЗ1ЛПД1БП+КЛГ	76	0.60	1	24	30	235
8	13		7,1	4Д34ЛПД2КЛГ+ОС	76	0.70	2	22	36	240
8	16		2,2	9Д31БРС	76	0.70	1	23	32	275
9	6	3	4,0	4Д32ЯЗ3ЛПД1КЛГ+БРС	93	0.70	2	24	30	300
13	34	2	3,0	6Д32ЯЗ1ЛПД1КЛГ	86	0.70	2	23	30	330
13	44	2	4,0	5Д33ЛПД2КЛГ+ЯЗ	96	0.60	2	24	32	250
15	37		1,4	10Д3	63	0.70	1	23	26	305
16	28		13,1	9Д31ЯЗЛ	61	0.70	1	22	26	269
18	44	3	5,0	5Д33ЛПД2КЛГ	48	0.70	1А	24	28	250
19	13		1,4	7Д32ЛПД1КЛГ	78	0.60	2	25	30	250
111	3	1	7,0	8Д32КЛГ+АКБ	76	0.60	2	22	26	220
111	11		4,6	9Д31ЯЗ	91	0.60	2	25	32	280
112	8		4,4	8Д32ЯЗЛ	63	0.70	2	20	24	230
21	4		4,3	4Д32ЛПД2ОС2БП+КЛГ	79	0.60	3	20	26	190
23	3		6,8	6Д33ЛПД1КЛГ+ОС	74	0.70	3	19	24	200
24	1		6,5	4Д32ДЧР4ЯЗЛ+ЯБЛ	62	0.80	1	20	26	240
36	5		1,3	10Д3+ЯЗЛ	71	0.70	1	23	30	290
36	6		2,0	9Д31КЛГ+ЯЗЛ	76	0.70	1	24	30	290
40	1	2	5,3	8Д32ЛПД+ЯЗ+ОС	86	0.70	1	25	30	330
40	6		5,7	4Д32ЛПД3КЛГ1ЯЗ	88	0.60	2	25	36	240
28	35		2,0	6Д32ЛПД2КЛГ+КЛП	70	0.60	2	21	26	180
28	36	2	5,8	6Д33ЛПД1КЛГ+БРС	75	0.70	3	21	26	220
28	37	2	2,0	6Д32ЛПД2КЛГ	69	0.70	2	21	26	200
30	35	2	3,0	4Д33КЛГ3ЛПД+БРС+КЛП	80	0.70	2	23	30	250
30	37	2	4,0	3Д3(85)1Д3(85)3КЛГ3ЛПД+БРС+ОС	85	0.70	2	23	32	260
50	8	3	4,0	6Д32КЛГ2БРС+ОС	68	0.70	2	21	28	210
51	7		6,5	10Д3+АКБ+КЛГ	68	0.60	1	23	32	240
63	1		3,4	3Д33ЛПД2КЛГ2БРС	73	0.60	2	22	28	160
68	10		2,5	4Д34ЛПД2КЛГ	68	0.70	2	21	26	220
69	7	4	3,0	4Д34ЛПД2ЯЗ+ОС+БП	108	0.70	2	25	32	270
69	5	2	4,0	4Д34ЛПД2ЯЗ+КЛГ+ОС	73	0.70	2	23	30	250
71	31	2	4,0	5Д32КЛГ2БРС1КЛП+ГШЗ	103	0.60	3	20	36	160
71	45	1	4,0	6Д32ЯЗЛ2ЛПД+ГШЗ	49	0.70	1	18	22	200

123	28	1	5,0	5Д32Я32ЛПД1КЛГ	68	0,60	1	22	28	210
123	29	2	1,8	10Д3+КЛГ	63	0,70	1	21	26	240
123	31	2	4,0	5Д32ЛПД2Я31КЛГ+ГШЗ	63	0,70	1	21	26	220
98	3	2	5,0	9Д31ЯЗЛ+КЛГ	57	0,70	1А	22	24	240
99	36		1,4	9Д31ЯЗЛ	73	0,70	2	20	28	230
99	19	2	1,2	7Д33ЯЗ	71	0,70	2	21	28	240
99	30	3	2,0	4Д36ЯЗЛ+КЛГ	73	0,60	2	21	28	190
100	3		1,5	6Д34ЯЗЛ	55	0,70	1	19	24	200
100	7		2,2	8Д32КЛГ	58	0,50	1	20	36	150
100	9		1,1	8Д31С31КЛГ+ЯЗ	79	0,60	3	18	30	180
100	11	1	5,0	9Д31КЛГ+КЛП+ЛПД	98	0,60	3	20	32	200
100	14		1,3	10Д3	78	0,60	3	20	30	190
80	8		2,3	4Д32КЛГ2ЛПД2ЯЗ+БРС	60	0,70	2	20	26	190
84	7	1	15,0	5Д32Я32АКБ1КЛГ+БРС	76	0,70	2	22	28	220
83	20	4	6,0	4Д34ЛПД2КЛГ+ЯЗ	63	0,70	2	20	24	200
92	35	1	8,0	10Д3+АКБ+ОС+БП	79	0,60	3	19	30	190
92	14		3,1	7Д31ЯЗ1БП1ОС+СЗ	73	0,70	2	22	28	260
92	31		1,4	8Д3(64)1КЛГ1Д3(88)	64	0,70	2	20	26	220
92	40	3	7,0	8Д31ЯЗ1КЛГ+ОС+ЛПД+КЛЯ	80	0,70	2	22	28	270
93	30		3,0	5Д32Я31КЛГ1БРС1ЛПД+ГШЗ	64	0,70	2	18	20	190
94	25	3	3,0	3Д34ЛПД2ОС1КЛГ+БП	73	0,60	3	20	40	200
57	47	1	5,0	4Д35ЛПД1ОС+КЛГ	78	0,70	2	23	30	300
60	29		1,5	10Д3+БРС	61	0,70	1	21	30	250
60	32		3,4	5Д35ЯЗ	61	0,80	1А	23	28	300
60	38	1	5,0	3Д33ЯЗ3ЛПД1КЛГ+КЛП	43	0,70	2	17	22	160
61	14		1,9	10Д3	67	0,60	3	16	26	140
61	15		0,6	10Д3	64	0,60	3	16	26	140
61	19		2,9	8Д32ОС+ЯЗЛ	67	0,70	2	19	28	210
61	20		1,5	10Д3+АКБ	67	0,60	2	20	30	190
61	21		1,5	10Д3+АКБ+ЯЗЛ	67	0,70	2	19	30	220
61	22		1,8	10Д3	67	0,60	2	19	28	180
85	25		2,0	10Д3	73	0,70	2	20	32	240
89	23		1,0	9Д31БРС	87	0,60	2	24	32	250
89	27		5,5	10Д3+ЯЗ+ВГЛ	96	0,70	2	24	40	310
33	2	1	5,0	5Д33ЛПД2КЛГ+КЛП	78	0,70	2	25	32	280
33	4		1,1	6Д32БП1ОС1КЛГ	81	0,70	1	25	32	300
33	6		0,8	8Д31ЛПД1КЛГ+КЛП	81	0,60	1	25	32	270
35	10		5,0	5Д33ЛПД2КЛГ+БРС	71	0,70	1	23	30	260
42	36		1,9	10Д3+ЯЗ+АКБ	66	0,70	1	23	30	300
42	39		3,7	7Д31ЯЗЛ1БРС1КЛЯ	76	0,60	1	23	32	220

При проведенні лісопатологічного обстеження вищевказаних ділянок, виявлено ослаблення, відмирання та всихання дерев та їх груп в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження насаджень – слабкий та середній. Серед виявлених інфекційних хвороб найбільш розповсюджені несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, також виявлено характерні ознаки ураження сірчано – жовтим трутовиком, звичайним трутовиком, вертицильозним в'яненням, несправжнім осиковим трутовиком, звичайним трутовиком, бактеріальним раком – водяною, березовим трутовиком, графіозом, халаровим некрозом, бактеріальним раком ясена та печіночницею звичайною. Про, що свідчить наявність сухостою, дерев з некрозами, напливами, дуплами, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки та верхівки дерев. При обстеженні виявлено ознаки спроб заселення дерев (III - IV категорії стану) камбіофагами (короїди, лубоїди). В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2016 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	запас деревостану, куб. м. на 1 га
13	24	4,0	10СЗ+ДЗ+ЯЗ	71	0.60	1	24	30	320
103	35	5,3	10СЗ+АКБ	59	0.60	1А	23	30	310
35	7	1,5	10СЗ+ДЗ	53	0.70	1	20	44	290

В ході проведення лісопатологічного обстеження даних насаджень виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційною хворобою коренева губка та пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження насаджень слабкий, характер розповсюдження дифузний, груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену біло-зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шестиzubчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, несправжнього дубового трутовика та ознаками ураження раком - сірянкою. В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2016 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	запас деревостану, куб. м. на 1 га
24	41		2,2	7АКБ2ГШЗ1ТБ+ЯЗЛ	52	0.70	1	19	22	160
70	6	2	3,0	10АКБ+БП	54	0.70	1	19	24	160
70	13	2	3,0	10АКБ+БП	54	0.70	1	20	22	180

В результаті проведення лісопатологічного обстеження даних ділянок, виявлено послаблення, відмирання та всихання дерев та їх груп в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб: сірчано – жовтий трутовик, опеньок осінній, звичайний трутовик, лускатий трутовик. Ступінь ураження насаджень – слабкий. Про, що свідчить наявність сухостою, дерев з некрозами, напливами, дуплами, плоді тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки та верхівки дерев. При обстеженні відмічено спроби заселення дерев (III - IV категорії стану) камбіофагами. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі. Дерев з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2016 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	запас деревостану, куб. м. на 1 га
24	50		1,7	8ЯЗЛ2АКБ	57	0.50	2	17	22	110
36	10		3,1	5ЯЗЛ2ДЗ2АКБ1КЛЯ	56	0.70	2	18	20	170

70	16	2	3,0	5Я32Д32ЛПДІКЛГ	73	0.70	2	23	26	280
123	30		1,2	5Я32КЛГІКЛПІЛПДІДЗ	63	0.70	1	24	28	230
99	37		1,7	9Я3ЛІКЛГ+ДЗ	54	0.60	2	18	20	140
100	1		1,0	7Я32Д3ІСЗ	65	0.70	2	19	22	210
84	8		3,1	8Я32ДЗ+АКБ+КЛГ	60	0.70	1А	24	28	300
89	26		5,3	6Я32Д32ЛПД	103	0.60	1	28	36	310

Під час проведення лісопатологічного обстеження даних насаджень, встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають внаслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження насаджень – слабкий та середній. Виявлено характерні ознаки таких хвороб: бактеріальний рак ясена, халаровий некроз, несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, трутовик звичайний, сірчано – жовтий трутовик, вертицильозне в'янення та інонотус щетиноволосий. Про, що свідчить наявність сухостою, плодів тіла, некрози, напливи, дула на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки та водяні пагони, верхівки дерев. Також при обстеженні виявлено ознаки заселення дерев (III - IV категорії стану) камбіофагами. В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2016 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	запас деревостану, куб. м. на 1 га
69	4	5,1	8БРС1Д3ІЯЗ	33	0.50	3	13	16	65
84	6	1,4	4БРС2АКБ2ЯЗЛ2КЛП	50	0.60	2	20	24	150

При проведенні лісопатологічного обстеження даних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають внаслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження насаджень – слабкий. Виявлено характерні ознаки таких хвороб графіоз, опеньок осінній, бактеріальний рак ясена, халаровий некроз, несправжній дубовий трутовик, трутовик звичайний, сірчано – жовтий трутовик, вертицильозне в'янення. Про, що свідчить наявність сухостою, плодів тіла, некрози, напливи, дула на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки та водяні пагони, верхівки дерев. Також при обстеженні виявлено спроби заселення дерев (III - IV категорії стану) камбіофагами. В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2016 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	запас деревостану, куб. м. на 1 га
57	63	2	7,0	5ЛПДЗД3ІЯЗІКЛГ	78	0.70	3	21	26	230
87	7	6	13,8	5ЛПДЗКЛГІД3ІЯЗ	74	0.60	2	24	32	250

В результаті проведення лісопатологічного обстеження даних насаджень, встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають внаслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження насаджень – слабкий. Виявлено характерні ознаки таких хвороб вертицильозне в'янення, опеньок осінній, бактеріальний рак ясена, халаровий некроз, несправжній дубовий трутовик, трутовик звичайний, сірчано – жовтий трутовик та інонотус

щетиноволосий. Про, що свідчить наявність сухостою, плодові тіла, некрози, напливи, дупла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки та водяні пагони, верхівки дерев. Також при обстеженні виявлено ознаки пошкодження дерев (III - IV категорії стану) камбіофагами. В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційними хворобами та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

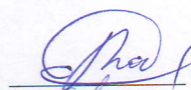
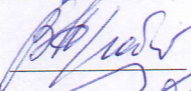
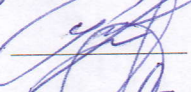
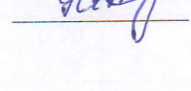
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено осередки інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, наявність яких значно ослаблює деревостани та негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний та збільшує можливість подальшого розповсюдження наявних хвороб та шкідників. Враховуючи біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вище перелічених насадженнях інфекційних хвороб та стовбурових шкідників рекомендовано, керуючись п. 12 – 26 «Санітарних правил в лісах України» у 2026 році, провести у вищеперелічених насадженнях заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркові санітарні рубки (на загальній площі **339,1 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибів. Адже попередження та недопущення подальшого розповсюдження інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, можливо тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 - х примірниках:

1. ДСЛП «Харківлісозахист».
2. ДП «Тростянецький агролісгосп».
3. Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства

Підписи:

 Є. В. Воробей
 А. Д. Воробей
 І. В. Рідкокаша
 В. О. Євсюков
 А. Ю. Нітченко